

DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICO-PRACTICA

DOCENS

METHODVM SPECIALEM

TVMORES GLANDVLARVM
CHRONICOS IN SCIRRHOS
DEGENERANTES
E FVNDAMENTO CVRANDI,

QVAM

AVCTORITATE ET CONSENSV

INCLYTAE FACVLTATIS MEDICAE

IN ALMA ET PERANTIQVA HIERANA,

PRESIDE

DN. D. HIERONYMO LVDOLF,

CHTMIAE ET MATHES. PROF. PVBL. FACVLT. PHIL. ET MED. ASSESS. ORD.

DECANO FACVLT. PHILOS. ET CIVITAT. ERFORD.

PHYSICO,

PRO LICENTIA

SVMOS IN ARTE SALVTARI HONORES
AC PRIVILEGIA

LEGITIME OBTINENDI,

PVBLCÆ ERVDITORVM DISQVISIONI SVEMITTIT

AVCTOR

FRIEDERICVS ERNEST. PFEIFFER,

WEISSENSEA-THVRINGVS.

IN AVDITORIO MAJORI COLLEGII MAJORIS

HOR. CONSVET.

DIE XXV. AVGVSTI, MDCCLII.

ERFORDIAE,

Typis JOH. CHRISTOPH. HERINGII, Acad. Typogr.

EXAMINATIO IN ANATOMIA

INSTITUTIONES ANATOMICAES
SIVE
DE ANATOMIA
DE ORGANIS
DE VISCERIBUS
DE VASCULIS
DE NERVIS

INSTITUTIONES ANATOMICAES
SIVE
DE ANATOMIA
DE ORGANIS
DE VISCERIBUS
DE VASCULIS
DE NERVIS

DE ANATOMIA
DE ORGANIS
DE VISCERIBUS
DE VASCULIS
DE NERVIS

DE ANATOMIA
DE ORGANIS
DE VISCERIBUS
DE VASCULIS
DE NERVIS

DE ANATOMIA
DE ORGANIS
DE VISCERIBUS
DE VASCULIS
DE NERVIS

DE ANATOMIA
DE ORGANIS
DE VISCERIBUS
DE VASCULIS
DE NERVIS

V I R O
EXCELLENTISSIMO, AMPLISSIMO,
IURISCONSULTISSIMO, DOCTIS-
SIMO DOMINO,
D O M I N O
JOHANNI ANDREAE
CLEMMIO,

HAEREDITARIO GORSLEBIAE,
REGIS POLONIARVM PRINCIPIS ET ELECT. SAXON.
PRAEFECTVRA WEISSENSENSI CVM LAVDE ET
DIGNIS MODIS PERVFNCTO
ETC.

DVCIQVE WEISSENFELSENSI SANCTAE MEMORIAE
A REDITIBVS CONSILIARIO GRAVISSIMO
ETC.

FAVTORI ATQVE PATRONO
MAXIME MIHI COLENDO

MEMORIAE BENIGNITATISQVE CAUSA

DICAT CONSECRATQVE

FRIEDERICVS ERNESTVS PFEIFFER,

Wissenschaft. Thuringus,

b. e. Civitatis patriae Physicus

VIRI
EXCITISSIMO
VIRI
SIO DOMINO
D. O. M. I. N. O.
JOHANNI ANDREA
CLEMENS
HABER
LITER
DIGNI
PATRONO
MAXIME
MINISTRI
REPUBLICA

PROOEMIVM.

Industria Medicorum, de morbis acutis contagiosis, tam benignis quam malignis, scribentium, magna laude digna est, interim alii in medela morborum chronicorum, hydropis, febris quartanæ, icteri chronici, arthritidis, asthmatis chronici, tumorum glandularum induratarum, ulcerum chronicorum manantium &c. dies noctesque consumentes, imo observationes scribentes, non minora officia reipublicæ præstare dicuntur. Licet à Medico docto, vera genuina & certa medela omnium morborum, tam acutorum quam chronicorum, interiorum & exteriorum, requiratur, interim tamen Medico vitio vertitur, morborum chronicorum medelam ignorare

& negligere, quibus potius in principio Medicamenta juxta versum opponenda sunt:

Principiis obsta, sero medicina paratur,

Cum mala per longas convaluere moras.

Si etiam Medicorum auxilium ab ægrotis in principio talium aliorumque morborum chronicorum requireretur, pauci de morbis chronicis, arthritide, surditate, epilepsia, & similibus querimonias agerent. Multi contra Medici, consilia mature quærenda negligentes, sibi remediis vulgaribus & sic dictis pharmacopoliis domesticis mederi conantur, hi vero etiam longe errant, siquidem verus Medicus nunquam in casibus desperatis & curatu difficilibus sola medicamenta ægris suadebit: nam ad morbi curationem, morbi cognitio, conveniens methodus, consilia, medicamenta chymica & Galenica selecta, Diæta, regimen morbi, Chirurgia & sæpe Medici præsentia requiruntur. Morbis acutis laborantes omnes fere ex fundamento curantur, & pauci moriuntur, nisi magna adsit malignitas, natura etiam sine medicamentis sibi in talibus morbis, si non semper, tamen sæpius, medicari potest, præterea

rea

rea efficaciam naturæ in morbis chronicis negare nolo, in nostris etiam regionibus, naturæ morborum medicatrices, juxta Hippocratem sunt, magis vero in acutis quam morbis chronicis. Hinc Medici doctissimi & Viri magni ingenii multæque experientiæ observarunt, naturam in nostro climate non semper morbis acutis mederi, in morbis vero chronicis naturam raro vel non morbos profligare posse. Non parvum periculum ægroti in morbis chronicis subeunt, quando patientiam non possident, & hinc ab uno ad alterum Medicum currunt, amici & adstantes etiam interdum periculum augent, dum modo hoc arcanum, modo illum empiricum, commendant, si tales vero amici prudentes essent, & rem medicam parum intelligerent, uti falso credunt, neque conscientiam onerarent, neque empiricos & medicastros laudibus exaggerarent, quorum ruditate, & perversâ medicamentorum applicatione, multi, qui conservari possent, jugulantur. Nemo etiam empiricum monstrare potest, qui verum morbum chronicum, & pertinacem, semper rite curavit, si vero interdum

dum casu fit, magis fortunæ vel naturæ adscribendum est, siquidem juxta Celsum, quos ratio non restituit, temeritas adjuvat, per temeritatem vero morbis mederi absit à Christiano, nam per medicamenta heroica, in manu imperiti, tanquam per gladium, in manu furiosi, præsertim si sine prudentia empirice applicantur, plures moriuntur, quam conservantur. In praxi mea quam sub Altissimi benedictione XII. annos fere exercui multos morbis acutis laborantes curavi, & non paucos a morbis chronicis liberavi, quos & natura & medici stri juvare non potuerunt, majorem vero pertinaciam, difficultatem & laborem in morbis chronicis observavi, ideo de morbo chronico, nempe de tumoribus glandularum, chronicis in scirrhos degenerantibus, disputare, labore & tempore dignum esse judico. Quamobrem hanc meam dissertationem, aphorismis comprehensam, ipse proprio Marte elaboravi, quam benevolus lector comiter excipiat, omni, qua possum, reverentia, oro ac obsecro.

CAPVT

CAPVT I.

Tractatio pathologica & practica de
Tumoribus glandularum chronicis
in scirrhos degeneran-
tibus.

§. I.

Tumorem glandularum dicimus, si glandula a materia viscida redditur tumida, & inde duritiem aliquam, instar globuli non admodum duri, nanciscitur.

§. II.

Scirrhus vero nominatur nodus durior, sine colore & dolore, ex materia valde tenaci congesta & compacta, ortum ducens. Scirrhus sæpe tumorem glandularum sequitur, & hi morbi similes causas habent & in uno subiecto provenire possunt. De scirrhis in specie mea dissertatio non agit, sed de tumoribus glandularum chronicis, ex quibus facile scirrhus existit.

§. III.

Tumores glandularum, pro diversitate locorum, varia nomina a Medicis acquirunt, si tumor in glandulis parotidibus spectatur, parotis dicitur, tumor glandularum in inguinibus, bubo vocatur, reliqui tumores singularia nomina vix merentur.

B

§. IV.

§. IV.

Tumores glandularum malignos inflammatorios, pestem & luem veneream comitantes, silentio præterimus, & tantum tumores glandularum chronicos scirrhosos externos, qui lente, sine febre & inflammatione, valde duri cum paucis & nullo dolore existunt, tractamus, hinc in differentia tumorum tempori parcimus.

§. V.

Tumores glandularum facile visu & tactu cognoscuntur ex tumore & duritie glandularum, tumores glandularum benigni, & scirrhi expertes, facile medicamentis cedunt, tumores glandularum scirrholosi medicamentis non cito curantur.

§. VI.

Tumoribus glandularum & foeminae oriofae, & viri motum corporis non continuantes, mensibus hæmorrhoidibus obstructis & plethora laborantes, quorum sanguis mucidus & pituitosus est, obnoxii sunt.

§. VII.

Causa proxima est infarctus & stasis materiae pituitosæ vel sanguineæ in glandulis, quæ tonum amiserunt. Causas occasionales præbent aer frigidus & humidus, transpirationem impediens, & serum augens, atque coagulans, cibi visceridi pingues & copiosi, copiosusque potus cerevisiarius feculentus frigidusque, nimia quies multus somnus, meditationes profundæ, tristitia, sudoris, urinæ, hæmorrhoidum mensium suppres.

pressio, fonticuli consolidati, ulcera non radicatus curata, inflammationes male tractatae &c.

§. VIII.

Tumores glandularum chronici si medicamentis non eradicantur, facile in scirrhum mutantur. Scirrhi sanguinei majus periculum inducunt, scirrhi vero exsanguies minori damno appaerent, etiamsi nullus periculo caret. Scirrhi, diu durantes, & altas radices agentes, facile, si perverse tractantur, cancerum profertunt.

§. IX.

In medela praesentium morborum sequentes indicationes administrandae & peragenda sunt, 1) Sanguisurgens & turgens imminuendus 2) materia peccans, obstructionem formans, resolvenda & discutienda, 3) materia resoluta quavis via evacuanda, 4) compages partium debilitatarum roboranda, 5) Dieta cum regime morbi conveniente ordinanda est.

§. X.

Primae indicationi, venae sectio larga, praesertim in pede, praesente plethora, satisfactio praestatur. Nam per venae sectionem in pede non solum derivatio sanguinis, in partibus superioribus congesti, peragitur, sed etiam in plethoricis obstructioni & anomaliis mensium haemorrhoidumque prodest, siquidem plures plethorici motibus haemorrhoidalibus laborant.

§. IX.

Secunda & tertia indicatio impletur medicamen-

tis resolventibus, incidentibus, attenuantibus & discutientibus, quæ simul vim diureticam, fudoriferam, laxantem & purgantem possident. Ideo à Practicis commendantur

Radices: polypodii, pimpinellæ albæ, bardanæ, vineetoxici, scillæ ppt.

Herba: arnic. betonic. card. bened. heder. terrestr. serpill. beccabung. aliæque his similes

Ligna: guajacum, saffaras.

Gummata: ammoniacum, gummi juniper.

Salia digestiva: Nitrum depur. nitrum antimoniatic. tartar. vitriolat. Tachenii,

Sal Sedlicense & Epsoniense, arcan. dupl. Sal tartari.

Mineralia: Cinnabaris, Antimonium crudum, Mercurius dulcis, æthiops mineralis DD. Schulzii.

Purgantia & laxantia: Sal Sedlicense Extractum Panchymagogum Crollii, Colocynth. Resin. Scammon. gialapp. ejus rad. & quæ pares virtutes possident, hæc non solum purgant, sed etiam resolvunt, siquidem purgantia & laxantia sunt optima resolventia.

Externe Emplastra: Emplastr. diaphoret. Mynsichti de cicuta &c.

Oleum Philosophorum, saponis, chamomillæ, balsam. sulphuris Rulandi &c.

Sacculi calidi ex herbis resolventibus, discutientibus & nervinis.

Spi-

Spiritus camphoratus, tumoribus glandularum induratis illitus, postea mox lintea vel panni, vel sacculi herbarum aromaticarum calide imponi debent.

§. XII.

Hæc omnia in glandularum tumoribus pertinacibus & induratis, juxta rationes, observationes atque experientiam Medicorum, mercurialia, ut mercurius dulcis, pulvis resolvens D. D. Junckeri virtute præstant. Mercurius dulcis vero præmissis purgantibus, & quavis septimana semel interposito laxante medicamento, quotidie semel ad grana duo in forma pulveris vel pilularum cum absorbentibus præscribitur & adhibetur, præsentè salivatione vero omittitur, interim decocta & infusa ex radicibus, herbis, floribus & lignis memoratis jugiter bibuntur.

§. XIII.

Externa caute adhibenda raro, & non nisi in casibus levioribus, præmissis purgantibus, profunt.

§. XIV.

Quartæ indicationi satisfacimus roborantibus martialibus, croco martis Stahlî, TRa vitrioli martis Ludovici, & amaris, Eff. absinth. gent. rubr. quæ tamen raro ab ægrotis, ob sumtus parvos evitandos, accipiuntur & desiderantur.

§. XV.

Quinta indicatio peragitur observando Diætam & regimen morbi, nempe abstinendo cibis crudis, crassis, piscibus, lacticiis, oleribus, flatulentis, leguminibus, aëre humido, frigido, otio, &c.

CAPVT II.

SISTENS

Casum & historiam hujus morbi, valde pertinacis, à faucibus inflammatis & exulceratis ortum ducentis, hac vero methodo curati.

Dominus quidam pius & doctus, à Mense Martio anni præteriti, faucium inflammatione & exulceratione laborare incepit, uvula erat tumida & duo nodi in collo conspiciebantur, quos ab initio spiritu camphorato profligavit, de hoc morbo multos consuluit Chirurgos, qui vero neque externis, neque internis, fundamentalem consolidationem efficere poterunt, sed morbus omittebat & mox redibat, etiamsi unus quavis septimana purgationem & decoctum lignorum cum regime forti sudorifero dedit. Mens. Jun. Jul. & August. vero me consuluit, quamobrem illi Spec. pro infuso ex Lign. fassafr. cum herb. & Flor. arnic. &c. repetitaque laxantia, imo interdum purgantia mercurialia, cum levamine dedi, præterea ex consilio alicujus inter laxantia & purgantia Essentiam pimpinellæ albæ deglutivit, cum tali effectu, ut ab hoc morbo liberatus videretur, inde vero sanata exulceratione, usque ad minimam maculam, sex nodi partim in collo, partim in malis super maxilla, exorti sunt, quorum unus in latere sinistro super maxilla erat instar nucis juglandis, quinque alii vero nuce avellana

na majores erant, & furditate incipiente corripiebatur.

Resolutio.

Die 24. Septembr. denuo medela à me requirebatur, & venæsectionem largam in pede ad 3xvj. ordinavi.

Die 25. huj. dedi pilulas meas purgantes panchymagogas ad ʒj. cum æquali quantitate mercurii dulcis. MDS. Purgier-Pillen fröh auf einmahl in kalten Bier, und nach 2 Stunden dünne trübe Wasser-Suppe hinterher.

Die 29. huj. Dominus Patiens narravit, fauces ex fundamento non sanatas esse, & in uno latere ulcusculum recrudescere, ideo ad totum morbum depellendum, curam radicalem, magis internis quam externis remediis patienter absolvendam, serio commendavi.

ꝛ. Extract. Glycyrrh. ʒv. Matr. perlar. ppt. Mercur. dulc. subtilissime trit. aa. ʒʒ. Sacchar. Canar. ʒj. M. F. Pil. accurate divid. in xv. part. æqual. DS. 15. Doses Reinigende zertheilende Pillen alle Abend eine Dof. in Kosente.

ꝛ. Rad. Vincetox pimp. alb. recent. aa. ʒʒ. Herb. beton. Mij. Lign. Sassafr. ʒʒ. MDS. Species zum zertheilenden Thee, 1 Eßffel voll, in 1 Nßsel Wasser verdeckt starck zu sieden, und Vor- und Nachmittags 3. bis 6. Schällichen zu trincken. Dabey Kosent zu trincken, kühle Luft, saure blähende Speisen und Getrânck zu meiden, und sich Motion zu machen.

Die

Die 11. Octobr. Auditus redibat, & primæ tres pilularum doses laxaverunt, & sudores excitarunt. Dominus noster patiens prodibat & campum visitabat, atque eum domi non inveniebam, tamen si die 5 Octobr. levia signa salivationis sine salivatione venerunt, cum vero fumum herbæ nicotianæ hauriret, insolitam salivæ copiam non continuantem rejecit & ambulavit. Die 12. huj. salivatio post gingivæ dolorem & dentium vacillationem venire videbatur, ideo eum in lecto manere jussi sed salivatio d. 13. huj. non venit, laxans igitur alias quavis septimana sub usu hujus medellæ necessarium in forma pilularum adhibui d. 13. huj. ℞. Pil. panchym. m. gr. xij. DS. Laxir-Pillen ꝛ. ꝛ. quæ Sexies laxarunt & nodi decreverunt. Eodem die confeci & dedi quinque novas pilularum mercurialium resolventium doses, quas sub die 29. Septembr. descripsi S. V. Doses Reinigende zertheilende Pillen, alle Abend 1 Dof. in Hofente.

Interim ad defensionem gingivæ & salivationem promovendam præscripti sequens

℞. Flor. Chamomill. pug. ʒ.

Fic. ʒʒ. Lact. aqu. simpl. aa. ℥viij.

M. Coque S. Womit den Mund fleißig auszuspuhlen, doch es eine Weile allezeit im Munde zu behalten, hernach auszuspeyen.

Die 16. Octobr. camphor. & Emplastr. saponat. Barbett. præscripti, quæ externa non adhibita sunt, quia spatio diei & noctis unius Dominus patiens lb. iʒ. salivæ ejecit. Ideo regimen salivationis & dietam præ-

præscripti. Cerevisia rubra & alba, vino spiritu frumenti, potulentis frigidis ei interdixi. Potus sit cerevisia secundana, (Kofent) non frigide bibenda. Cibi sint juscula aquosa gallinacea, hordeum excorticatum, pultes è farina aqua, ova forbilia, cibus etiam modicus esse debet. E contrario aromata, falsi, acidi, duri & crassi cibi, caro lardum, legumina, olera, panis durus, aliaque prorsus evitanda sunt. Animus sit tranquillus. Durante salivatione 1) in lecto manendum est, 2) sudor evitandus sed non vi suppressendus 3) transpiratio lenis semper conservanda est, 4) hypocauftum constanter sit tepidum, frigoris & caloris expers hinc nocte parva calefactio necessaria est, 5) frigus, aerque frigidus evitentur, 6) nil nisi præscriptum comedendum est, 7) neque a fenestra prospiciendum, neque ex hypocaufto exeundum est. 8) Os quotidie ter vel quater gargarismate calido ex aqua, lacte, & ficibus colluendum. 9) Caput & collum à frigore custodiantur. 10) Barba non tondenda est: ultimum non observavit, neque salivatio impedita est. Hæc omnia serio observanda sunt, alias periculosa excitantur symptomata. Hæc scripsi ad Dominum patientem d. 17. Octobr. Hodie spatio 48. horarum *iiii* salivæ rejecit.

Die 18. huj. spatio 24. horarum *ii*. exspuit ideo pilulas notas disuasi, eodem die, ob salivæ quantitatem, parvam collutionem oris ex aqua calida cum ficibus coct. suasi & dosin pilularum resolventium mercurialium.

Die 19. huj. spatio 24 horarum *ii*. salivæ, &

C

Die

Die 20. huj. ℞. iij. intra 24. horas expuit, & de torpore brachiorum querebatur.

Die 21. huj. ℞℞. salivæ venit, ideo dosin pilularum resolventium mercurialium suasi.

Die 22. huj. ℞ij. salivæ expuit, licet hesterna pilularum dosis non sumta sit.

Eodem die circa vesperum dosis pilularum mercurialium resolventium, ob salivæ inopiam, sumfit.

Die 23. huj. ℞iſs. salivæ rejecit, ideo hodie denuo novam dosin pilularum mercurialium dedi, erat dosis vigesima prima.

Die 24. huj. spatio 24 horarum $\frac{3}{4}$ ℞. salivæ rejecit, nodi decreverunt, sed non prorsus evanescebant, ideo eodem die ℞. Pulv. mei laxant. mercurial. gr. xxxij. DS. Laxier-Pulver ꝛ. ꝛ. Huic præmissi ℥j. pulveris absorbentis post pulverem laxantem die 25. huj. ℞. iſs. rejecit.

Suasi Emplastrum de ran. Vigon. cum dupla mercurii quantitate, quod Dominus patiens tolerare non poterat, quia non juvabat sed cutim reddebat scabram.

Hodie, die nempe 25. huj. de sex nodis duo valde duri superfuerunt, quorum maximus in latere sinistro instar nucis juglandis habebat nunc magnitudinem nucis avellanæ minoris alter vero erat instar pisi.

Die 26 & 27 huj. ℞℞. salivæ rejecit.

Die 27. huj. dedi tres doses pilularum mercurialium resolventium pro tribus diebus

Die

Die 28 & 29. huj. saliva deficiens pilulis excitari non poterat, quam vi & magnis dosibus promovere volebam, siquidem Dominus noster patiens virium & carnis jacturam passus erat. Nam quemadmodum juxta D. D. Wedelium seniore diaphoretica sine sudore expresso vel coactivo juvant sic etiam mercurialia sine salivatione opitulantur.

Die 29. huj. dedi gr. x. pil. m. panch. purg. D. S. Laxier-Pillen ꝛ. quæ sexies laxarunt.

Die 30. huj. è lecto surrexit, & denuo 6. Doses pilularum mercurialium resolventium dedi pro 6. diebus.

A die 29. Octobr. usque ad 3. Novembr. gingiva erat integra & sana & dentes non vacillabant, quia vero hodie bis fumum herbæ nicotianæ hauriebat, bis ꝛ. salivæ sine incommodo exspuit.

Die 4. Novembr. dedi 20. doses pilul. mercurial. resolvent.

Eodem die dedi gr. xii. Pil. mear. panchym. D. S. Laxier-Pillen fröh ꝛ. quæ quater laxarunt.

Eodem die etiam spiritum camphoratum & Emplastrum saponat. Barbett. commendavi. Quia vero binis diebus, doses duplas pilularum sumsit, binis diebus illis carere debebat.

Die 10. huj. dedi Pil. panchym. m. gr. xv. D. S. Laxier-Pillen ꝛ. quæ bis pituitam crassam & immeabilem rejecerunt.

Die 14. huj. ꝛ. Rad. pimpin. alb. vincetox. aa.
 ꝛ. Herb. beton. Mij. Lign. sassafr. ꝛ. M. DS. ut supra.

Die 18. huj. dedi pulv. Jalappin. mercurial. 3ß.
 Trochisc. alhand. gr. iv. M. D. S. Purgier-Pulver ꝛ.
 qui sexies purgavit.

Die 24. huj. Quia pilulæ mercuriales resolven-
 tes consumptæ sunt, Rec. Matr. perl. ppt. Sacchar. Ca-
 nar. aa. ꝑ. Mercur. dulc. subtilissime trit. ꝑ. M. F.
 Pulv. 10. DS. 10. Pulver, wie vorige Pillen zu gebrau-
 chen, alle Abend eines in Rosente, dabey Erfältung zu
 meiden.

Die 25. huj. dedi Pulv. lax. mercurial. gr. xxxiij.
 Trochisch. alhand. pr. ij. S. Papier-Pulver ꝛ. qui de-
 cies purgavit.

Præsente dolore dentium, qui interdum appare-
 bat, ex hypocausto ire non permisi. Duobus diebus,
 duplas doses, proprio consilio, sumsit, sed ob dentium
 dolorem postea pulveres, alternis diebus, ordinavi.
 Die vero 3. Decembr. ultimum pulverem mercuria-
 lem resolventem sumsit, & juxta meum consilium su-
 davit. Quia vero his mercurialibus non licet diu
 ægrotum tractare, ob periculum metuendum, vires
 & caro etiam non redibant, mitiora selegi, hisque me-
 delam absolvi.

Die 4. Decembr. dedi dof. pil. laxant. Quæ nil
 effecerunt, siquidem Dominus noster patiens levibus
 medicamentis non purgatur.

Die

Die 6. huj. Rec. Pulv. purgant. m. 3 ℓ . Trochisc. alhand. gr. ij. Sacch. q. s. M. DS. Purgier-Pulver π . qui sexies purgavit.

Die 14. huj. ob urinam pallidam & aquosam septimanam unam durantem & reliquias parvas nodosas tollendas. Rec. Gent. alb. pimp. aa. 3 ℓ . cin. clavell. depur. 3ij. M. DS. Species mit 1 $\frac{1}{2}$ Nösel Brandtwein, 48 Stunden auf den Ofen zu setzen, und täglich 3mahl allezeit 1 Eßfel voll zu nehmen.

Haftenus tertius nodus modo apparebat, modo aberat, his vero adhibitis prorsus evanuit.

Quia vero die 24. Dec. adhuc duo nodi parvi aderant unus supra alterum infra maxillam, die 31 huj. 7. Bals. sulphur. Rulandi 3 ϕ Philosoph. Doct. Fausii aa. 3i. MDS. täglich 2 mahl damit die Knoten zu schmieren, und das Meliloten-Pflaster darüber zu legen.

Dominus noster patiens hæc externa non laudavit, & majus auxilium ab internis sensit.

Die 4. Jan. MDCCLI. ad reliquias nodosas tollendas denuo dedi sequens.

7. Rad. vincetox. 3j. polypod. glycirrh. aa. 3 ℓ . Lign. Sanct. sassafr. aa. 3ij. MDS. Reinigende Species 1. Eßfel voll in ein Nösel Wasser verdeckt stark zu sieden, und Vor- und Nachmittags 3. bis 6 Schälgen zu trincken.

Die 14. huj. 8. Æthiop. Mineral DD. Schulzii 3ij. Sacch. 3 ℓ . M. F. Pulv. 32. DS. 32 Stück eröffnende zertheilende reinigende Pulver, alle Abend eines in Kosente oder Bier.

Die 23. Januarii, dedi Pulv. purg. mercur. m.
DS. Purgier-Pulver *u. u.*

Die 23. Febr. etiam Pulverem meum purg. dedi,
præmissio digestivo salino.

ʒ. Rad. vincetox. ʒj. polypod. glycyrr. aa. ʒʒ. Lign.
Sassafr. Sanct. aa. ʒij. MDS. ut supra.

Post æthiopem mineralem, & purgantia, nodi de-
nuo magis decreverunt.

Die 24. Martii, venæsectio in pede ad ʒxvj. jux-
ta meum consilium &, quia vires aderant, facta est.

Die 25. huj. dedi pulverem purgantem mercuri-
rialem.

His adhibitis 1) furditas, 2) faucium exulceratio,
3) nodi pertinaces omnes, sub benedictione DEi altissimi,
evanuerunt, ut vix locus ubi nodus major fuerit,
monstrari possit.

CAPVT III.

DE

Cautelis & observationibus Præcticis.

§. I.

Etiamsi priores doses pilularum mercurialium resol-
ventium, quas ad normam pulveris resolventis
mercurialis DD. & P. P. Junckeri, longe celeberrimi,
confeci salivationem lenem excitarunt, posteriores ta-
men salivationem non promoverunt, & absque saliva-
tione

tione profuerunt, quod omnino de securitate parvarum dosium mercurialium testatur, siquidem doses parvæ diutius sine damno continuari possunt, & sæpissime sine omni salivatione operantur, quod probat Dissertatio de singulari mercurii dulcis usu in desperatis quibusdam morbis, Halæ sub præsidio DD. Alberti hab. 1745.

§. II.

Mercurialia phthificis, asthmaticisque non adhibenda sunt, neque in plethoricis, salivatio, vi & dosi magna mercurii, extorquenda est.

§. III.

In cura tumorum glandularum, in scirrhos degenerantium, evitanda sunt 1) vehementia purgantia in debilibus, 2) vomitoria, 3) suppuratio, quæ in tumoribus glandularum chronicis fistulas & ulcera cancerosa gignit, 4) exsectio promiscua ubi interna sufficiunt, de qua etiam tristis loquitur experientia, 5) mercurialia, promiscue & in magna dosi data, 6) remedia volatilia interna. 7) Mercurius dulcis salibus non miscendus, 8) Secretiones & excretiones decenter promovendæ sunt. Qui plures cupit cautelas legat Scripta præctica DD. Alberti DD. Junckeri, DD. Pelargi &c. sic bonus sequitur.

FINIS.

(1)

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text]

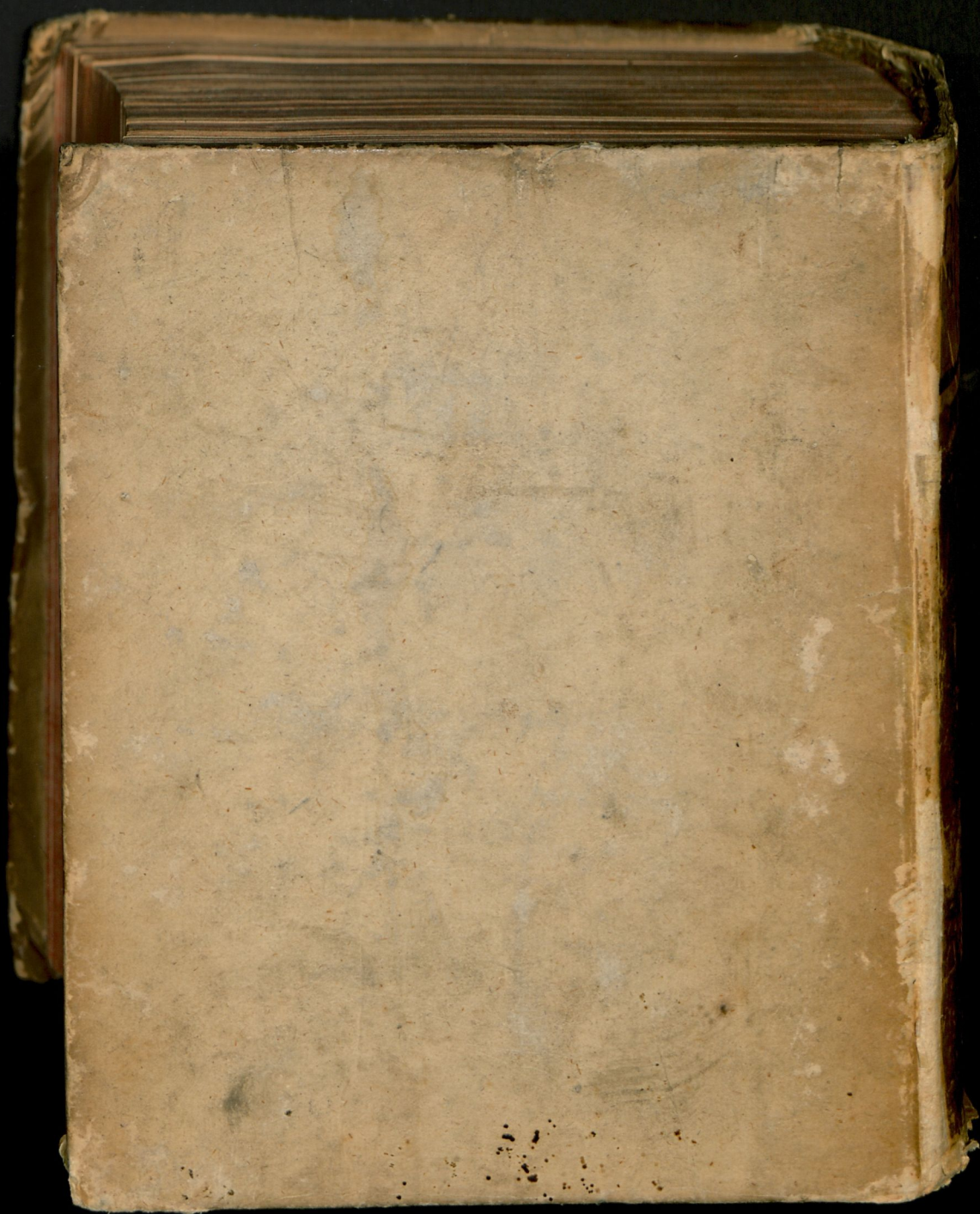

01 A 6602

ULB Halle
002 932 512

3

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICO-PRACTICA

DOCENS

METHODVM SPECIALEM

TVMORES GLANDVLARVM
CHRONICOS IN SCIRRHOS
DEGENERANTES

E FVNDAMENTO CVRANDI,

QVAM

AVCTORITATE ET CONSENSV

INCLYTAE FACVLTATIS MEDICAE

IN ALMA ET PERANTIQVA HIERANA,

PRÆSIDE

DN. D. HIERONYMO LVDOLF,

CHTMÆ ET MATHES. PROF. PVBL. FACVLT. PHIL. ET MED. ASSESS. ORD.

DECANO FACVLT. PHILOS. ET CIVITAT. ERFORD.

PHYSICO,

PRO LICENTIA

SVM MOS IN ARTE SALVTARI HONORES

AC PRIVILEGIA

LEGITIME OBTINENDI,

PVBLCÆ ERVDITORVM DISQVISIIONI SVEMITTIT

AVCTOR

FRIEDERICVS ERNEST. PFEIFFER,

WEISSENSEA-THVRINGVS.

IN AVDITORIO MAJORI COLLEGII MAJORIS

HOR. CONSVET.

DIE XXV. AVGVSTI, MDCCLII.

ERFORDIAE,

Typis JOH. CHRISTOPH. HERINGII, Acad. Typogr.

